

Uznávání vzdělání získaného v zahraničí (nostrifikace)

Cizinci se po příjezdu do České republiky potýkají s řadou problémů. Patří mezi ně i uznání dokladů o jejich vzdělání (různých typů diplomů a vysvědčení). Uznání zahraničních vysvědčení a diplomů je důležité, pokud chce daná osoba v České republice pokračovat ve studiu, ale často také v případě, kdy potřebuje přesvědčivě doložit své předchozí studium při hledání zaměstnání. (Výjimku tvoří diplomy a vysvědčení vydaná na Slovensku. Ty není nutné dále uznávat.)

K tomu, aby byly doklady o dosaženém vzdělání (diplomy a vysvědčení) považovány za rovnocenné a platné, je třeba je nechat uznat a získat k nim příslušný dokument, který toto uznání potvrzuje.

Existuje několik rozdílů mezi uznáváním diplomů a vysvědčení ze základních a středních školy a diplomy získanými ukončeným studiem na vysoké škole.

1) Základní, střední a vyšší odborné školy

Uznávání diplomů a vysvědčení ze základních a středních škol a vyšších odborných škol je upraveno §108 zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (**školský zákon**) a prováděcí vyhláškou č. 12/2005 Sb. Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Podle toho, zda má stát, ve kterém bylo vysvědčení či diplom vydán, s Českou republikou uzavřenu mezinárodní smlouvu o uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání se vydává buď **osvědčení**, nebo **rozhodnutí o uznání**. Dokladem je pak tzv. **nostrifikační doložka**. Pokud je obsah a rozsah vzdělání příliš odlišný, může být žádost zamítnuta. Žádost o uznání zahraničního vzdělání se podává na školských odborech příslušných krajských úřadů, pod které žadatel/ka spadá podle svého bydliště (adresy, na které je přihlášený/á - v případě bydliště na území města Prahy se vyřizují žádosti o nostrifikaci na Magistrátu hl.m. Prahy).

Pověřený pracovník pak posuzuje, nakolik je si podobná skladba předmětů a jejich hodinová dotace na předkládaných dokumentech v porovnání s obdobným českým studijním programem. V případě větších rozdílů jsou předepisovány tzv. **nostrifikační zkoušky**, které se vykonávají na vybrané střední škole. Teprve po úspěšném složení nostrifikačních zkoušek (jejich počet i zaměření závisí na rozhodnutí příslušného úředníka) je žadateli vydána tzv. nostrifikační doložka společně s rozhodnutím či osvědčením. Tyto dokumenty pak potvrzují platnost zahraničního diplomu na území ČR. Tato služba bývá zpravidla zpoplatněna (v Praze 200 Kč).

2) Vysoké školy

Uznávání vysokoškolských diplomů je upraveno §89 a §90 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (**zákon o vysokých školách**).

V případě ověřování vysokoškolského diplomu je nutné se obracet přímo na **veřejnou vysokou školu**, která uskutečňuje obsahově obdobný akreditovaný studijní program. Pokud se jedná o vysokoškolské vzdělání získané v oblasti vojenství, posílá se žádost na Ministerstvo obrany, v případě vzdělání v oblasti bezpečnostních sil pak na Ministerstvo vnitra. Vydávaným dokladem je **osvědčení o uznání rovnocennosti vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v ČR**.

Vysokoškolské vzdělání získané v Afghánistánu, Bulharsku, Slovinsku, Bosně a Hercegovině, Maďarsku, Polsku, Gruzii, Moldávii, Turkmenistánu a Tádžikistánu se uznává na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (odbor vysokých škol, Karmelitská 7, Praha 1, 118 12).

Informace o podmínkách uznávání dokladů o zahraničním vysokoškolském vzdělávání včetně formulářů žádosti bývají často zveřejněny na webových stránkách děkanátů či rektorátů příslušných vysokých škol či fakult. Pokud tomu tak není, je možné se tyto informace získat na studijním oddělení.

Vysoká škola se k žádosti vyjádří zpravidla do 2 měsíců (na některých školách dříve, na jiných později). Stejně tak se liší i výše poplatků, a to od vydání osvědčení zdarma až do cca 1000 Kč.

Co je k nostrifikaci potřeba?

Přestože podmínky uznání zahraničního vzdělání se mohou lišit podle typu školy, obecné požadavky jsou vždy stejné. Je třeba si vždy připravit:

1) notářsky ověřenou kopii diplomu či vysvědčení, včetně seznamu absolvovaných předmětů či zkoušek a hodinovou dotací. Seznam notářů naleznete na <http://cisnk.cisnk.cz/xqw/xervlet/cis/call/notar.sqw>.

V případě států, se kterými má Česká republika uzavřenu bilaterální či multilaterální dohodu o vzájemném uznávání dokladů o vzdělání, již není nutné diplomy opatřovat dalšími formami ověření (apostila, superlegalizace), ale pořídí notářsky ověřenou kopii diplomu, jak jim byl příslušnou školou vydán. Seznam států, které do této skupiny spadají, je možné nalézt na <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/seznam-mezinarodnich-smluv>. V případě států, se kterými Česká republika takovou dohodu uzavřenu nemá, je nutné originál diplomu opatřit některým z následujících ověření.

a) **apostilou** (zjednodušenou legalizační doložkou) – v případě, že stát, ve kterém byl doklad o vzdělání vydán, přistoupil k Haagské úmluvě o zrušení požadavku ověřování cizích veřejných listin. Seznam států, kterých se tato dohoda týká, je možné nalézt na http://hcch.e-vision.nl/index_en.php?act=states.listing.

b) **legalizační doložkou** – ověření ministerstvem zahraničních věcí příslušného státu nebo příslušným cizozemským orgánem a příslušným zastupitelským úřadem České republiky, byl-li doklad vydán v zemi, která není signatářem Haagské úmluvy. V případě nejasnosti doporučujeme obrátit se na pracovníky sdružení META nebo na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (odbor vysokých škol, Karmelitská 7, Praha 1).

2) **soudní překlad těchto listin** (doporučujeme dávat k překladu již notářsky ověřenou kopii a nikoliv originál). Přehled soudních tlumočnicků naleznete například na webových stránkách Komory soudních tlumočnicků <http://www.kstcr.cz/clenove-vyhledavani/>.

3) **žádost o uznání zahraničního vzdělání** (vysoké školy mají většinou vlastní formulář, a podobně tak i školské odbory příslušných krajských úřadů. Občas je možné tuto žádost stáhnout z webové stránky příslušné instituce. V ostatních případech je třeba si žádost vyzvednout osobně.

Kontakty, užitečné odkazy a více informací o nostrifikacích

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- odbor vysokých škol, Karmelitská 7, Praha 1, 118 12
- Zdeňka Pastorová, 234 811 238, Zdenka.Pastorova@msmt.cz
<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/uznavani-vzdelani>

Magistrát Hlavního města Prahy – školský odbor

Mgr. Martin Fučík, 236 005 214
Jungmannova 35, Praha 1, 110 00
<http://skoly.praha-mesto.cz/Hlavni-stranka>

Více informací o nostrifikacích

<http://www.domavcr.cz/rady-pro-zivot-v-ceske-republice/vzdelavani/63>
http://portal.gov.cz/wps/portal/s.155/708?POSTUP_ID=79&PRVEK_ID=186